

24 ביוני 2018

י"א תמוז תשע"ח

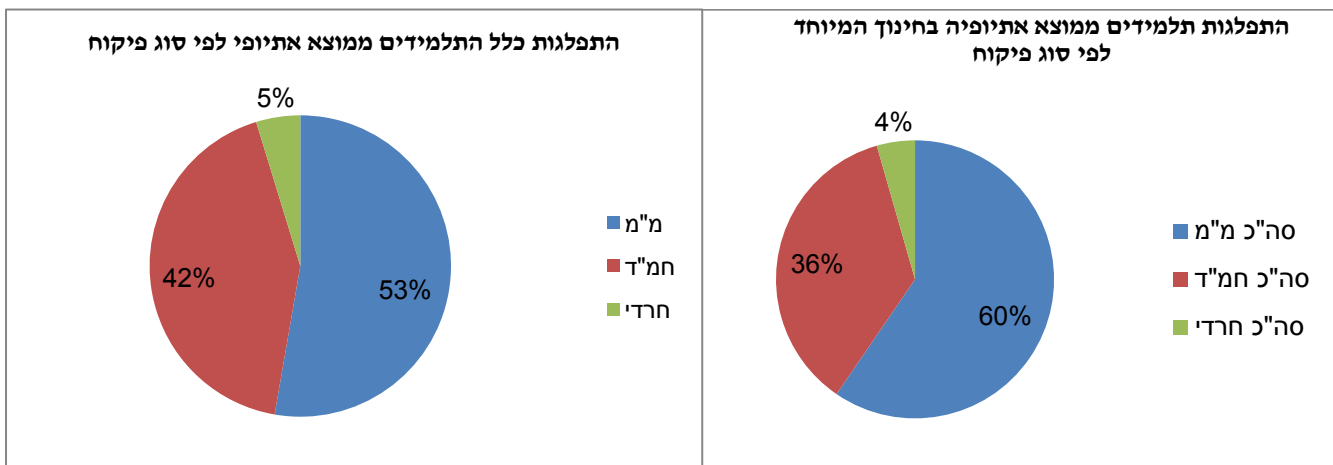
הנדון: דף מידע – חינוך מיוחד בקרב יוצאי אתיופיה

1. מבוא:

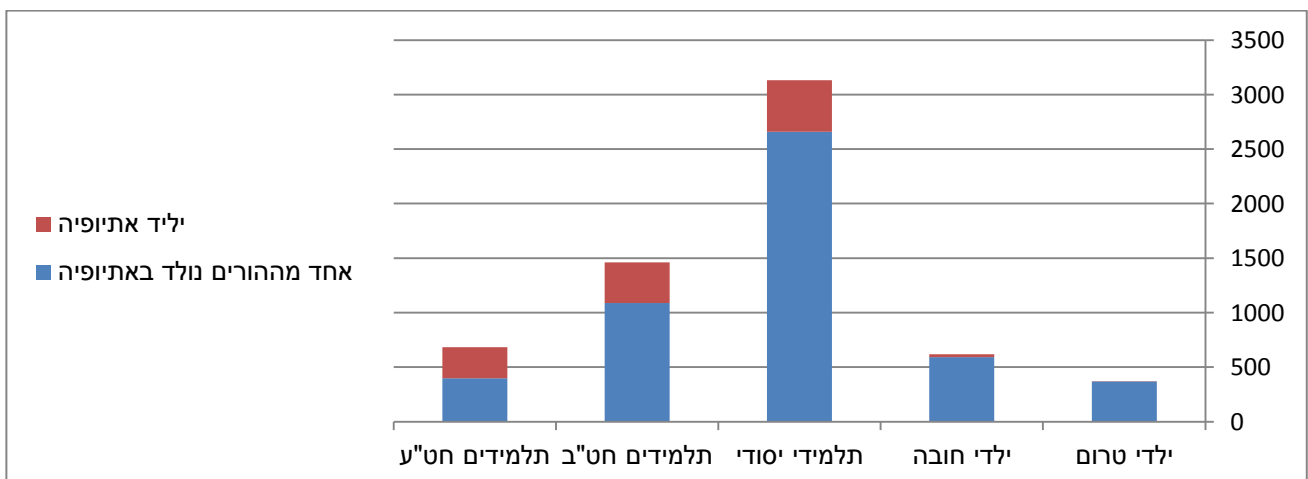
א. מטרת דף מידע זה לבחון את המצב של תלמידים ישראלים ממוצא אתיופי המשולבים במערכות חינוך מיוחד השונות. אופן ההתפלגות האי-פרופורציונלית של התלמידים במערכות לחינוך מיוחד מהווה חסם משמעותי בשילובם בחברה, ובכך מנציחה את הפערים הסוציו-אקונומיים. ייצוג היתר של תלמידים ממוצא אתיופי בחינוך המיוחד, אינו בעיה של תלמידים אלה, אלא זו ההסללה של מערכת החינוך המתנערת מהאחריות לתלמידים ממוצא אתיופי ובקלות רבה לתייגם כאוכלוסייה מיוחדת, המעכבת את שילובם במערכת החינוכית בכדי לצמצם את הפערים הקיימים.

2. חינוך מיוחד – כללי

א. נכון לפברואר 2018, ישנם 6267 תלמידים ישראלים ממוצא אתיופי במסגרות החינוך המיוחד השונות במערכת החינוך היהודית. מתוך אלו, 5,275 נמצאים בבתי ספר ולא בגנים, ובכך, כ-15.7% מהתלמידים ממוצא אתיופי נמצאים במסגרות החינוך המיוחד השונות. מתוך ה-6,267 תלמידים, עולים הפילוחים הבאים:

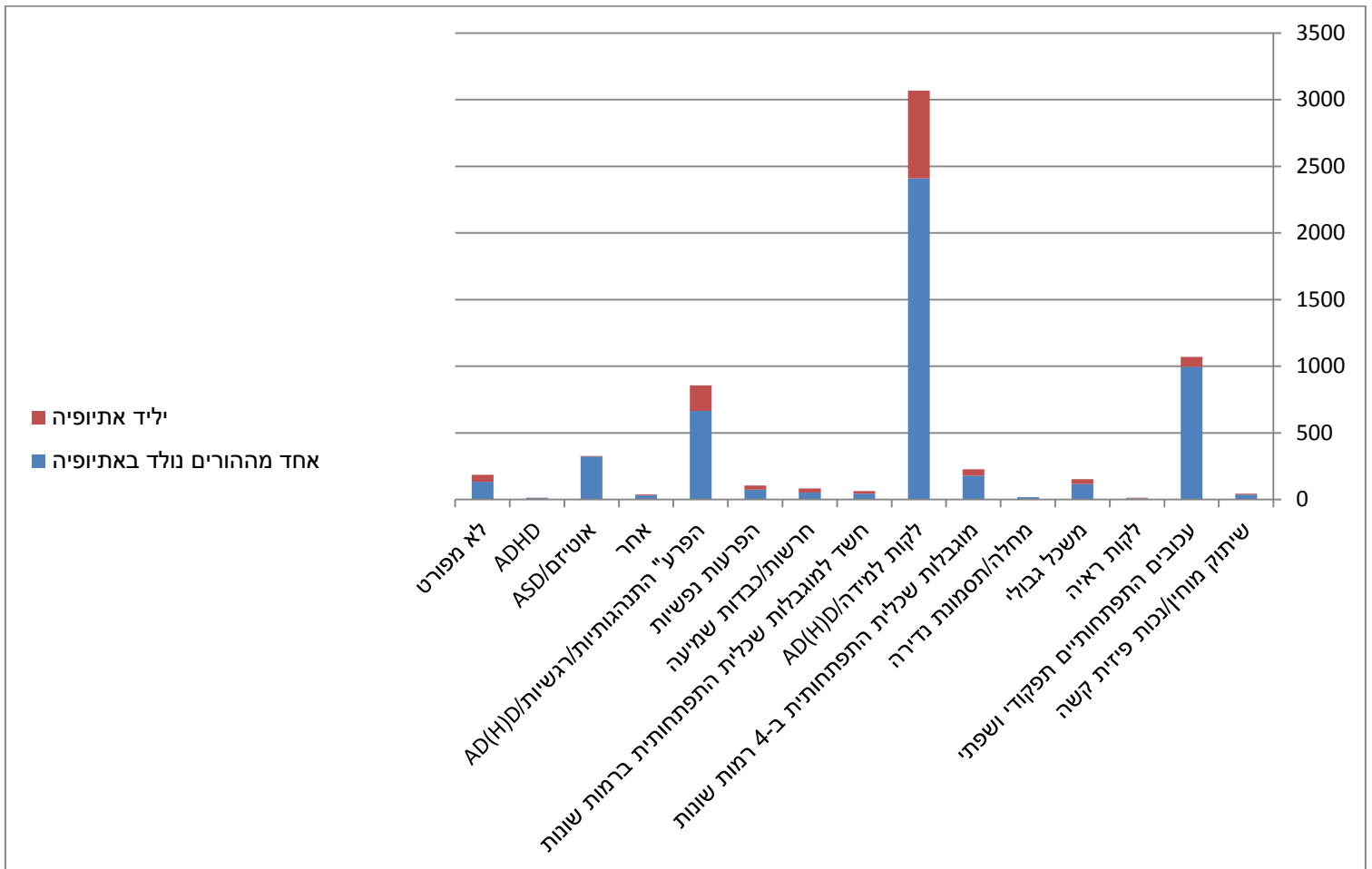

- ב. מהנתונים עולה כי רק 19% - 1162 מהתלמידים ממוצא אתיופי המשולבים במערכות החינוך המיוחד הינם עולים מאתיופיה. שאר התלמידים – 5105 (81%) - נולדו בארץ, ולכן אין לשאר שברב המקרים מדובר בקשיי שפה והסתגלות.
- ג. בבית הספר היסודי נמצא המספר הגבוה ביותר של התלמידים ממוצא אתיופי במסגרות החינוך המיוחד.

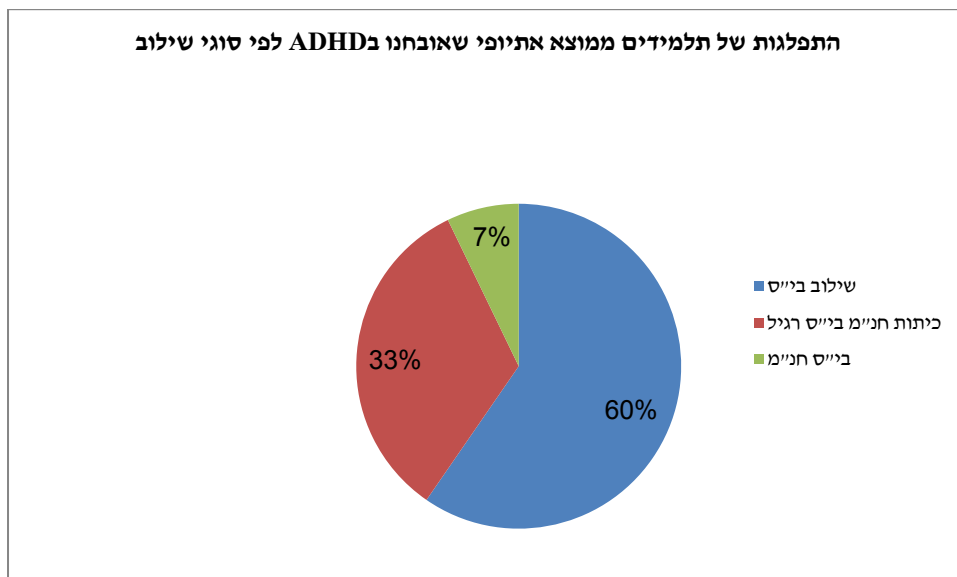

ד. בחינה של האבחונים של התלמידים, עולים הנתונים הבאים:

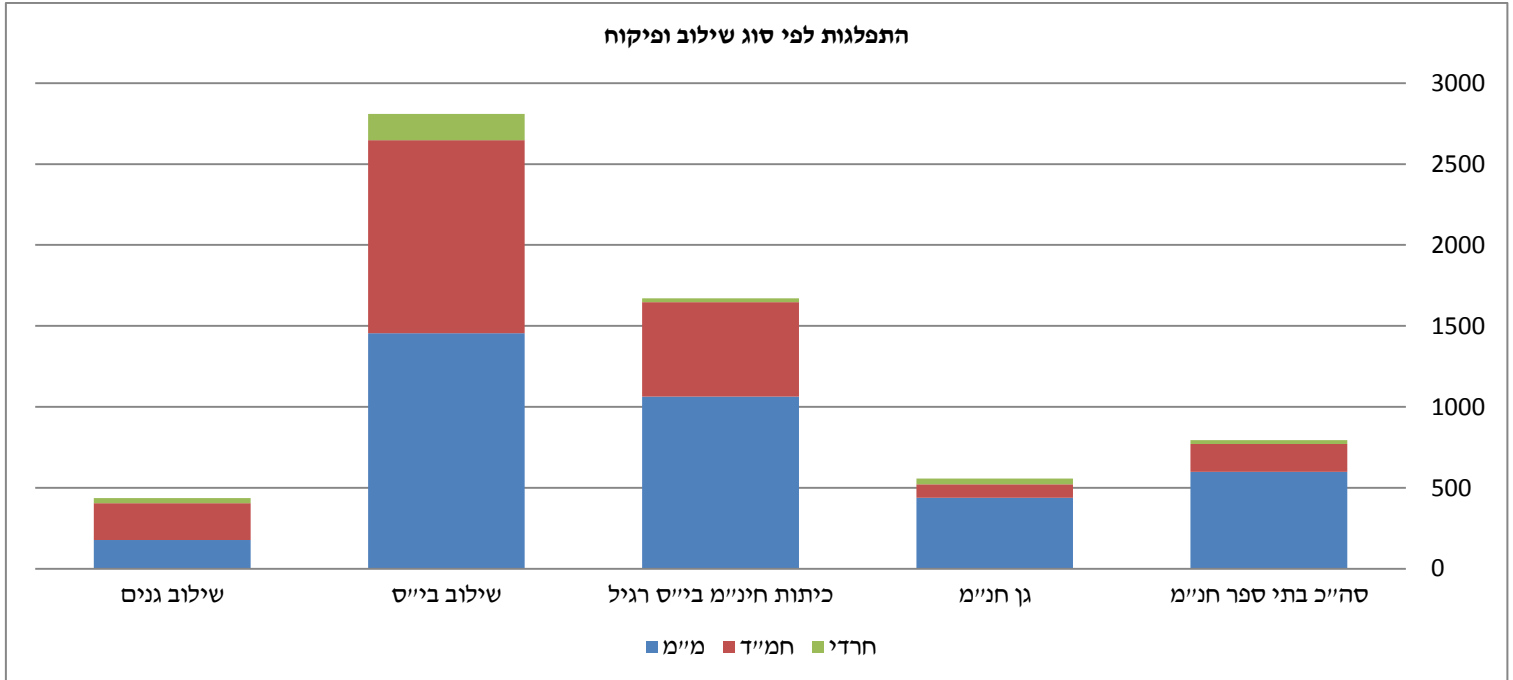

ה. מתוך הנתונים מעלה, נדרשת בחינה מעמיקה יותר אודות התלמידים המאובחנים ברמות שונות של AD(H)D. מכך עולה כי מתוך ה-5275 תלמידים במסגרות השונות של החינוך המיוחד בבתי הספר (בלי לספור את התלמידים בגנים), 3,887, כ-73.7% מהתלמידים ממוצא אתיופי מאובחנים ברמה מסוימת של AD(H)D. מתוכם ניתן לראות את השילוב בדרכים הבאות:

1. בבחינה של כלל ה-6267 תלמידים ממוצא אתיופי, ניתן לראות את ההתפלגות לפי סוג שילוב בדרך הבאה:

2. נתונים אודות בתי ספר לחינוך מיוחד:

- ח. בבחינה מעמיקה יותר לגבי הנתונים של בתי הספר לחינוך מיוחד, ניתן לראות את הממצאים הבאים:
- נכון לשנה"ל תשע"ח, מתוך **1,316,122 תלמידים** מהמגזר היהודי בבי"ס בישראל, כמות התלמידים יוצאי אתיופיה (עולים חדשים ובנים לעולים מאתיופיה) מהווים כ-**2.55%**. לעומת זאת, מתוך **20,873** תלמידים הלומדים בבתי ספר לחינוך מיוחד במגזר היהודי, **765** הינם יוצאי אתיופיה, ובכך מהווים כ-**3.67%** מכלל התלמידים.
  - ניתן לראות את חוסר האיזון גם בהשוואה לכלל התלמידים המשולבים בבתי הספר הנ"ל. בעוד שכ-**1.59%** מהתלמידים במגזר היהודי לומדים בבתי ספר לחינוך מיוחד, בקרב יוצאי אתיופיה מדובר בכ-**2.28%** מהתלמידים.
  - מתוך **282** בתי ספר לחינוך מיוחד, **87** מהם - כ-**30.85%** - מונים **למעלה מ-5%** תלמידים יוצאי אתיופיה. מתוכם:
    - **60** ביי"ס עם **בין 5% ל-10%** יוצאי אתיופיה;
    - **20** ביי"ס עם **בין 11% ל-15%** יוצאי אתיופיה;
    - **6** ביי"ס עם **בין 16% ל-20%** יוצאי אתיופיה (חט"ב עמל אבן גבירול, חורב מד, מעלות, יהודה הלוי, תיכון פסגת אמיר, ואיתן);
    - **1** ביי"ס עם **למעלה מ-20%** יוצאי אתיופיה (אולפנת דולב במטה בנימין).